

گزارش یک گندم زمانی

| روزنامه جوان | شماره ۶۹۴۷ |

وقتی تکنولوژی موجب از بین رفتن آرامش و امنیت می شود

تعدی به حیا و حریم خصوصی زنان در سالن‌های زیبایی

در حالی که طبق قانون، تهیه فیلم یا عکس از محل‌های اختصاصی بانوان ممنوع است اما سالن‌های زیبایی به قیمت جذب مشتری و دنبال کننده در صفحه مجازی، مشتری‌های خود را در معرض تصویربرداری قرار می‌دهند

قلمرویی از زندگی شخصی هر فرد است که نباید بدون رضایت و اذن در آن وارد شد. به این معناست که یک شخص بتواند اطلاعات مربوط به خود را مجزا کند و در نهایت قادر باشد اطلاعاتش را با انتخاب خود در مقابل دیگران آشکار سازد. مطابق بند یک ماده ۲ لایحه حمایت از حریم خصوصی، حریم خصوصی «قلمرویی از زندگی هر شخص است که آن شخص عرفاً یا با اعلان قبلی در چارچوب قانون، انتظار دارد تا دیگران بدون رضایت وی به آن وارد نشوند یا بر آن نگاه یا نظارت نکند یا به اطلاعات راجع به آن دسترسی نداشته یا در آن قلمرو وی را مورد تعرض قرار دهند».

از آنجایی که بر خسی حریم خصوصی را حق پنهان کردن حقایق زندگی شخصی از دیگران دانسته‌اند، در نتیجه شاید انتشار بسبب‌باری از عکس‌هایی که حاوی قیل و بعد برخی است مورد رضایت افراد نباشد!
بر این اساس تمامی اشخاص حق دارند تصویر یا صدای خود را از دیگران مخفی و ضبط فیلم و صدا از خود را ممنوع اعلام کنند. چه بسا

که نقض حریم خصوصی اشخاص نیز از جمله مواردی است که از طریق آن ظلمی به دیگران رخ می‌دهد و حقوق دیگران تضییع می‌شود.

■ **آیا فیلم و عکس گرفتن جرم است؟**

انتشار غیر قانونی عکس و فیلم اشخاص و حتی تهدید به این عمل از جمله رایج‌ترین جرائمی

است که طی سال‌های اخیر اتفاق افتاده است و در صورت وجود شبکه‌های اجتماعی گوناگون، روز به روز بیشتر هم می‌شود. از این رو قانون، مجازات سنگینی را به منظور اینس جرائم که در گروه جرائم رایانه‌ای قرار می‌گیرند، در نظر گرفته است و حتی تهدید به انتشار فیلم و عکس شخصی دیگران هم جرم تلقی می‌شود و با شخص خاطلی برخورد قانونی خواهد شد. این جرم به دو روش در قانون است:

۱. شخصی که اقدام به تغییر یا تحریف و انتشار عکس و فیلم افراد کند.
۲. شخصی که فیلم، عکس یا صدای فرد دیگری را بدون اجازه وی منتشر کند.
به موجب قانون‌های مقرر از جمله قانون سمعی و بصری و ماده ۵۰۳ قانون مجازات اسلامی، در سه مورد ضبط فیلم از دیگران کاملاً ممنوع است و انجام آن جرم به حساب می‌آید و مسئولیت کیفری در پی خواهد داشت. از جمله ضبط فیلم از جرم‌ص خصوصی اشخاص، ضبط فیلم از استحضکات نظامی و امنیتی و نیز ضبط فیلم و ارسال آن برای خارج‌جا و اتباع بیگانه

سرویس اجتماعی ۰۶۰۸۸۵۲۳

و دولت‌های خارجی متخاصم علیه جمهوری اسلامی ایران.

همچنین مطابق بند ب و نیز بند ج ماده ۵ قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیر مجاز می‌کنند، تهیه فیلم یا عکس از محل‌هایی که اختصاصی بانوان بوده و آنها فاقد پوشش مناسب هستند مانند حمام‌ها و استخرها یا تکثیر و توزیع آن جرم انگاری شده است. در این صورت مرتکبان جرائم مذکور به مجازات دو تا پنج سال حبس و ۱۰سال محرومیت از حقوق اجتماعی و ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهند شد. همچنین مطابق ماده ۷ قانون مذکور زیان دیده حق مطالبه ضرر و زیان وارده ناشی از جرم را نیز دارد.

افزون بر این امکان دارد اشخاصی در این اماکن اقدام به فیلم گرفتن از همراهن خود با رضایت آنها کنند اما به این خاطر که سوءاستفاده از فیلم دیگران هم در این شرایط امکانپذیر می‌گردد، این عمل کاملاً ممنوع است.

بر اساس قانون مذکور، رسیدگی به‌ جرائم مشروحه‌موضوع اینس قانون، در صلاحیت دادگاه‌های انقلاب است.

هلیا ششمس امین، وکیل دادگستری از موارد متعدد پرونده‌های حقوقی و قضایی در این زمینه می‌گوید. این وکیل تعریف می‌کند که یکی از پرونده‌های وی در رابطه با همین مورد خاص بوده که به دلیل مقاومت خانم در برابر نقض حریم خصوصی مانع از انتشار فیلم و عکس می‌شود و در نهایت منتج به ارائه خدمات نامناسب از سوی سالن زیبایی شده است. هر چند در این زمینه شکایت شده و پیگیری‌های مختلفی انجام می‌گیرد اما متأسفانه این شاکمی بخشی از زیبایی خود را در قسمت «مو» از دست می‌دهد.

انتشار غیر قانونی عکس و فیلم اشخاص و حتی تهدید به این عمل از جمله رایج‌ترین جرائمی است که طی سالن‌های اخیر اتفاق افتاده است و در صورت وجود شبکه‌های اجتماعی گوناگون، روز به روز بیشتر هم می‌شود. جای تأسف است که فناوری‌های نوین و تکنولوژی، نقض حریم خصوصی دادها و اسرار اشخاص را تسهیل کرده است. عدم چاره اندیشی برای این مسئله باعث موجب آسایش انسان‌ها نشود، بلکه سبب از بین رفتن آرامش، امنیت و رفاه افراد جامعه‌شود. انسانی که از پیشرفته‌ترین تجهیزات و امکانات رفاهی برخوردار است ولی حریم خصوصی داده او نقض می‌شود، در واقع هیچ گونه آسایش و آرامشی نخواهد داشت.

هستم، بنابراین نظارت بر شبکه توزیع باید جدی مورد توجه قرار گیرد.
تأمین حقوق مصرف‌کننده یعنی حراست از همین قیمت‌های معقول در کارخانه تا شبکه توزیع و رسیدن به دست مصرف‌کننده نهایی که از قضا به تأمین حقوق تولیدکننده نیز منجر می‌شود، بنابراین تأمین همزمان حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده ممکن بوده و منافاتی با هم ندارند. آنچه لازم است عزم و اراده و البته مدیریت و سلامت برخی مدیران از جمله در سازمان‌های حمایت است تا مانع تضییع حقوق مصرف‌کنندگان شود. متأسفانه این روزها در شبکه توزیع آب سرپالا می‌رود و قورباغه ابوعطای می‌خواند، به طوری که نه تنها هیچ پزشکی برای معافیت از خدمت حقوق مصرف‌کنندگان نیست، بلکه کلاهبرداری از مصرف‌کننده به عنوان یک هنجار و ارزش مثبت شناخته شده و به قول عوام نوعی زرنگی محسوب می‌شود و هنر فروشنده به شمار می‌آید! کتمان ضعف‌های محصول حین فروش یکی از همین هنرهاست که به آن افتخار نیز می‌کنند.

تا زمانی که متولی سازماندهی و نظارت بر شبکه توزیع در خواب باشد و نتواند کار کرد خود را به خوبی به سرانجام برساند انتظار بهبود اوضاع و تأمین حقوق مصرف‌کننده، بیهوده است. البته مردم به عنوان مصرف‌کننده می‌توانند با دقت بیشتری اقدام به خرید کنند تا شاید اندکی از تضییع حقوق‌شان جلوگیری شود. خرید از افراد مورد تأیید، بررسی کردن کالا در همان محل خرید و اطمینان از سالم بودن آن، پیگیری وضعیت کالا در صورت ایراد داشتن و البته تعارفی نبودن هنگام خرید، تا حد زیادی می‌تواند مانع از تضییع حقوق مصرف‌کننده شود. نکته دیگری که نباید از آن غافل شد، اراده جمعی برای تغییر فرهنگ خرید و فروش است تا دلالتان از شبکه توزیع حذف شود! وقتی کالاگران باشد مردم از خرید آن صرف نظر می‌کنند و ضررکننده نهایی من تولیدکننده مصرف‌کننده برسد.

یکش و خوشگلگم کن، اما به چه قیمتی؟!
نه می‌خواهیم از تزریق ژل و بوتاکس در آرایشگاه بنویسیم، نه از مالیات و نصب نکردن نرخ‌نامه، نه از رقام نجومی و نه حتی رعایت نکردن شیوه‌نامه‌های بهداشتی و… این‌بار از چیزی می‌نویسیم که بدون اغراق کسی به آن نیرداخته است و چندان توجهی هم نمی‌کند اما همواره مورد نقد بسیاری از بانوان است، در حالی که طبق قانون تهیه فیلم یا عکس از محل‌هایی که اختصاصی بانوان بوده و آنها فاقد پوشش مناسب هستند ممنوع است اما سالن‌های زیبایی به قیمت جذب مشتری بیشتر و دنبال‌کننده در صفحه مجازی مشتری‌های خود را در معرض عکسبرداری و فیلم‌قرار می‌دهند. جالب این است که حتی اگر افراد تمایلی به نشان دادن چهره خود هم نداشته باشند، خدمات‌دهندگان سالن زیبایی عادی انگارانه از وسایل پوشش صورت استفاده می‌کنند تا بتوانند خدمت ارائه شده را در معرض دید قرار دهند. علاوه بر نقض حریم خصوصی، زمان مشتری‌ها پس‌رای تهیه این فیلم و عکس‌ها نادیده گرفته می‌شود. بماند که بسیاری از این سالن‌ها مردچان بی‌حجابی هستند، بی‌آنکه نظارت دقیقی بر این صفحات مجازی پسر طرفدار وجود داشته باشد.

بسیاری از مراکز زیبایی هنگام انجام خدمات زیبایی و آرایشی یا پس از آن، اقدام به عکسبرداری یا فیلمبرداری از مشتریان خود می‌کنند تا به نوعی نتیجه کار خود را ثبت و ضبط و در فضای مجازی (مثلاً صفحه اینستاگرام آرایشگاه، ار به عنوان نمونه کار موفق خود و جذب مشتریان بیشتر منتشر کنند. بعضاً دیده و شنیده می‌شود در برخی از این سالن‌های زیبایی عکاس مخصوص و آدمین پیچ هم حضور دارند تا به صورت دقیق تر مشتری آزاری کنند. اقدامی که بعضاً به دلیل سکوت مشتریان از انتشار فیلم در فضای صحیح خدمات آرایشگاه باعث شده تا جنبه رسمی پیدا کند که حتی در این زمینه از مشتری سؤال هم پرسیده نمی‌شود؛ موضوعی که به جای نقش باید نوشت مرگ حریم خصوصی که کمتر کسی از موارد قانونی آن اطلاع دارد. حال آنکه انتشار تصاویر مشتریان در فضای مجازی بدون رضایت آنها جرم محسوب می‌شود و پیگردی قانونی دارد.

■ **حریم خصوصی چیست؟**

حریم خصوصی شاید کمی مبهم و شاید هم پر تعریف است اما به صورت کلی و آنچه بیشتر دیرباره آن گفته می‌شود، حریم خصوصی،

گزارش ۲ نیره ساری

آیا شما یست‌استفاده از کالای معیوب که به تازگی خریداری کردید دچار خسارتی شدید؟! مطابق ماده ۱۸ قانون حمایت از مصرف‌کننده شما می‌توانید از فروشنده شکایت کنید و فروشنده موظف است علاوه بر جبران خسارت، جزایی نقدی حداکثر تا معادل چهار برابر خسارت به شما پرداخت کند. همچنین در صورتی که فروشنندگان کالا و خدمات از انجام هر یک از تعهدات خود در قبال خریدار خودداری کنند یا آن را به صورت ناقص یا تا تأخیر انجام دهند مکلفند علاوه بر انجام کامل تعهد، خسارت وارده را نیز جبران کنند. شاید حلال‌سؤال کنید چگونه می‌توان این جبران خسارت را پیگیری کرد؟

از جمله اصول قانون اساسی (ماده ۳) بی‌ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه طبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه است. حاکمیت و مجموع عوامل باید با انجام برنامه‌ریزی درست اقتصادی و لحاظ کردن حقوق عوامل درگیر در فرآیندهای اقتصادی زمینه لازم برای برقراری عدالت اجتماعی را فراهم سازند. یکی از راهکارهای برقراری عدالت اجتماعی همانا حمایت از حقوق مصرف‌کننده است. حال آنکه جای خالی نظارت صحیح بر اجرای دستوراتالعمل‌هایی که در چارچوب آن، رعایت این حقوق مدنظر قرار گرفته، خالی است. چگونه می‌توان شرایط را به گونه‌ای پیش برد که در عمل سازمان‌های ذی‌ربط نسبت به حراست از حقوق مصرف‌کننده سهل‌انگاری نکنند؟

■ **مصرف‌کننده کیست؟**

شاید بهتر باشد قبیل از هر چیز بگوییم مصرف‌کننده کیست؟ طبق قانون حمایت از حقوق مصرف‌کننده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که کالا یا خدمتی را خریداری می‌کند مصرف‌کننده محسوب می‌شوند. آنچه از معنای حمایت بر می‌آید به منزله محافظت از شأن و

| یکشنبه ۲۴ دی ۱۴۰۲ | ۲ رجب ۱۴۴۵ |

نکته‌حقوقی

شیوه‌های بخشیدن مهر به چگونه‌است؟

زوجه ممکن است به دلایل مختلف مهر به یا همان حق مالی‌اش را به زوج ببخشد چون نسبت به آن مالکیت مطلق دارد اما در بعضی مواقع هم ممکن است از این کار خودش بشیمان شود و دنبال راهی باشد تا بتواند به آن چه بخشیده‌جود کند. اگر زوجه بتواند دوباره مالک مهریه‌ای بشود که قبلاً آن را بخشیده بود، به این اتفاق رجوع به مهر به بخشیده شده می‌گویند. به طور کلی مهریه به سه صورت به زوج بخشیده می‌شود که عبارت است از:
- بخشیدن مهریه به صورت هبه غیر معوض
- بخشیدن مهریه به صورت هبه معوض
- بخشیدن مهریه به صورت ابراء.
«هبه غیر معوض» یعنی اینکه زن بدون هیچ چشمداشتی و بدون اینکه در مقابل بخشیدن مهر به‌اش چیزی از شوهرش گرفته باشد مهر به‌اش را به او می‌بخشد.

«هبه معوض» یعنی بخشیدن مهر به در مقابل چیزی که می‌تواند آن چیز، انجام دادن یا انجام ندادن کاری باشد، مثلاً زوجه در عوض موافقت زوج با طلاق، تمام یا قسمتی از مهریه خود را می‌بخشد که طلاق خلع یکی از این نوع بخشش مهریه است.

در «طلاق خلع» زن در مقابل دادن مالی به شوهر که معادل یا بیشتر از مهریه است رضایت شوهر به طلاق را دریافت می‌کند اما اگر بشیمان شود در مدت عدّه می‌تواند به آن چه به شوهر بخشیده رجوع کند و در عوض شوهر هم حق رجوع به زن را خواهد داشت، اما ابراء آن است که زن ذمه شوهر را نسبت به مهریه ساقط کند، یعنی بگوید چیزی از حق من به عنوان مهریه به گردن تو نیست و بری‌الذمه هستی (اسقاط دین) که در این صورت دیگر زن هیچ حقی نسبت به مهریه و بازگشت به آن نخواهد داشت.

■ ■ ■

قواعد پارک‌کردن در کوچه بن بست چیست؟

فضای کوچه، در ملکیت هیچ شخص خاصی نیست و به عموم مردم تعلق دارد. کوچه از جمله اموالی است که غیر قابل تملک اعلام شده‌است. (ماده ۲۴ قانون مدنی) و با رعایت سایر قوانین، هر کسی می‌تواند از منافع آن بهره‌مند شود. (ماده ۹۲ قانون مدنی) تا زمانی که سد معبر نگرده باشید یا در جایی که توقف ممنوع اعلام نشده، توقف نگرده باشید، پارک در کوچه حق و سهم شماست مگر با یک استثنا هر کسی با مالکیت، صاحب حق‌هایی می‌شود که برای بهره‌برداری از آن ملک در اموال دیگران وجود دارد. اگر چه کوچه در مالکیت عمومی است، اما خانه‌های در کوچه در حد رفعت و آمد خود نسبت به آن حق دارند. به این حق، «حق ارتفاق نسبت به ملک غیر» می‌گویند. (مواد ۹۳ تا ۱۰۸ قانون مدنی) در پارکینگ در کوچه‌ها نباید راه رفت و آمد صاحبان منزل گرفته شود، بنابراین حق پارک در برابر در پارکینگ منزل را ندارند. همین‌طور پارک در برابر سایر راه‌ها، اگر امکان رفت و آمد آمیزان یا وسایل متعارف آن در مثل دوچرخه و موتورسیکلت را سلب کند، ممنوع است. این استثنای پارک در کوچه‌هاست.

اینکه شما زحمت کشیده‌اید پیاده‌و را سنگفرش کرده یا گل و بته و درخت کاشته‌اید، برای شما هیچ حقی نسبت به آن و فضای مجاور در کوچه ایجاد نمی‌کند. در پارک کردن در فضای غیر عبوری کوچه‌ها، قاعده «هر کی زدتر رسید» حاکم است.

نمی‌توان گفت زیر پنجره و جلوی دیوار، حریم ملک است. کوچه در مالکیت عمومی است و ایجاد حق در ملک عمومی، جنبه استثنایی و حداقلی دارد. حتی اگر کسی در برابر در پارکینگ شما پارک کند، شما حق ندارید او را به پنجری تهدید کنید. جلوی در منزل که قفه این است، پس قفه بقیه دیوار منزل و زیر پنجره و … به طریق اولی تکلیفش روشن است. در ضمن صرف تهدید دیگران به خسارت مالی (پنجری یا حتی خالی کردن باد تابر) جرم است.

دانستن

آیامی‌دانید…

■ نگاه کردن از پشت بام یا بالکن یا سرک کشیدن به صورت مستمر به منزل دیگری جرم و قابل تعقیب است. کسانی که از روی بام و دیوار و امثال آنها به خانه دیگری عمداً سرکشی و نگاه کنند این عمل آنها جرم محسوب می‌شود.
■ اگر گلدان یا اشپای مختلف که در لبه پنجره یا تراس نگهداری می‌کنید، بر اثر باد یا بی‌احتیاطی سقوط کند و خسارت جانی یا مالی به دیگری وارد شود، مسئول پرداخت دیه و جبران خسارت هستید.
■ بهتر است هنگام تنظیم قرارداد، حق فسخ (در صورت تخلف طرفان) را شرط کنید. اگر فروشنده، قیمت معامله را از طریق چک دریافت می‌کند، باید توجه داشته باشد در صورت برگشت خوردن چک، تنها می‌تواند چه چک را مطالبه کند و نمی‌تواند معامله را برهم بزند. همچنین در صورتی که چنین شرطی در قرارداد آمده باشد، امکان فسخ قرارداد وجود دارد.
■ از نظر قانونی خانواده دختر هیچ وظیفه‌ای در فراهم کردن وسایل مورد نیاز نوزاد ندارند. تهیه این وسایل به عهده پدر نوزاد (زوج) است.
■ اگر شوهر به همسرش اجازه خروج از کشور ندهد، زن می‌تواند از دادستان در موارد ضروری (مانند لزوم درمان بیماری در خارج از کشور)، اجازه خروج بگیرد.
■ برداشت وجه بدون اجازه از بانک غیر دیگری، مصداق تحصیل مال از طریق نامشروع است و محکوم علاوه بر رد اصل مال به مجازات سه ماه تا دو سال حبس یا جریمه نقدی معادل دو برابر مال به‌دست آمده محکوم خواهد شد.
■ جعل گواهی پزشکی برای معافیت از خدمت سربازی جرم است؟! هر کس شخصاً یا توسط دیگری برای معافیت خود یا شخص دیگری از خدمت دولت یا نظام وظیفه یا برای تقدیم به دادگاه گواهی پزشکی به اسم طبیب جعل کند به حبس از شش ماه تا یک سال یا به ۳ تا ۶ میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

■ شهادت شاهی که با طرف مقابل در پرونده دشمنی داشته باشد، پذیرفته نمی‌شود.

■ هر گونه معامله راجع به طفل یا نوجوان ممنوع است و مرتکب به مجازات حبس درجه پنج قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. چنانچه این رفتار با هدف فحشا و هزن‌نگاری، بهره‌برداری اقتصادی، برداشت اعضا یا جوارح یا استفاده از طفل و نوجوان در فعالیت‌های مجرمانه باشد، مرتکب به مجازات حبس درجه چهار قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

■ اگر مالک اتومبیل یا موتورسیکلت، سرتقت یا مقفود شدن وسیله نقلیه خود یا سرتقت پلاک آن را به نیروی انتظامی اطلاع ندهد مجازات خواهد شد!

■ اگر مردی فوت کند و علاوه بر مادر، زن او نیز در قید حیات باشد، در این حالت ابتدا سهم‌الارث زن (اگر فرزند داشته باشد یک‌هشتم اموال و اگر فرزند نداشته باشد یک‌چهارم اموال) از اموال بر جا مانده از متوفی برداشته می‌شود، سپس باقی اموال میان مادر و سایر ورثه تقسیم می‌شود، بنابراین میزان سهم‌الارث مادر شوهر و همسر بستگی به افرادی دارد که هنگام فوت متوفی در قید حیات هستند. همچنین فرزند داشتن یا نداشتن متوفی و غیره از موارد مهم در ارث زن و مادر متوفی است.